

29.09.2022

Nuorisoneuvoston lausunto nuorten aloitteista ajalta 1.1.–30.6.2022

Nuorten aloitteita on jätetty keväällä 2022 yksitoista kappaletta. Nuorisoneuvosto on helpottunut nähdessään, että aloitekanava on tavoittanut enemmän nuoria suhteessa vuoden 2021 syksyyn, jolloin aloitteita saapui vain kaksi kappaletta. On kuitenkin huomioitavaa, että aloitteiden määrä tulee jatkamaan pitkäaikaista vähenevää kehitystään, ellei nuorten aloitekanavaa käyttökelpoisena vaikuttamiskanavana ylläpitäviin toimenpiteisiin ryhdytä. Aloitekanavaa ei myös vieläkaan markkinoida, ja tämän vuoksi tietoisuus jo olemassa olevista vaikuttamismahdollisuuksista on nuorten keskuudessa erittäin vähäistä.

Aloitteisiin annetut vastaukset ovat pidempiä kuin aiemmin, mutta vastausten sisällöllisessä laadussa on edelleen parannettavaa. Aloitevastauksessa ei oteta vieläkaan riittävän selkeästi kantaa aloitteen toteuttamiskelpoisuuteen. Aloitevastauksen valmistelijoita on ohjeistettava vielä tarkemmin ottamaan vastauksessa selkeästi kantaa siihen, tuleeko aloite toteutumaan vai ei, ja pitääkö kaupunki kyseisen aloitteen edistämistä tärkeänä.

Lähes kaikki nuorten aloitejärjestelmään jätetyt aloitteet ovat arkipäiväisiä nuorten elämään liittyviä asioita. Nuorisoneuvosto haluaa lausunnoissaan nostaa esille helsinkiläisten nuorten kannalta tärkeitä aloitteita koskien syrjinnän ehkäisyä, nuorten mielenterveyden ja yleisen hyvinvoinnin edistämistä sekä nuorisoneuvoston puhe- ja läsnäolo-oikeuden saamista kaupunginvaltuustoon. Miltei kaikissa aloitteissa ilmenee jatkuva ja koronapandemian aiheuttama pahoinvointi. Nuorisoneuvosto vetoaa kaupungin viranhaltijoihin ja päättäjiin, että koronarajoitusten aiheuttama hyvinvointivelka lunastetaan. Nyt on aika investoida lapsiin ja nuoriin, ei säästää heistä.

Pahoinvointi purkautuu etenkin kouluissa. Nuorten aloitteissa näkyy nuorten kohtaama arkipäiväinen syrjintä ja kiusaaminen. Kaupungilta puuttuu edelleen tarvittava jäämäkkyys kiusaamisen vastaisessa toiminnassa. Suurin osa kiusaamistapauksista on rikoksia ja niihin tulee suh-

29.09.2022

tautua sellaisena. Aloitevastauksissa viitattu KVO13-ohjelma on nuorisoneuvoston mielestä täysin riittämätön keino puuttua jo tapahtuneisiin kiusaamistapauksiin, jotka ovat tapahtuneet. Ainakin osa kaupungin peruskouluista on edelleen osana KiVa-koulujärjestelmää, josta on tehottomana luovuttava.

Nuorisoneuvosto painottaa, että jokaiseen koulussa tapahtuvaan lainvastaiseen tekoon on suhtauduttava vakavasti. Tämä tarkoittaa sitä, että lainvastaisen teon tekijästä tehdään lastensuojeluilmoitus ja asiassa otetaan yhteyttä poliisiin, riippumatta siitä onko tekijä saavuttanut rikos oikeudellisen vastuun iän. Nuorisoneuvosto huomauttaa, että lievät pahoinpitelyt, joita monet koulujen tappelutilanteet ovat, ovat kohdistuessaan alaikäisiin oppilaisiin aina yleisen syytteen alaisia. Nuorisoneuvostolle on käsittämätöntä, miten niin monelle lapselle ja nuorelle jää tunne siitä, että kouluissa kiusaajia ja pahantekijöitä suojellaan ja heidän toimintaansa mahdollistetaan.

Muun muassa kouluissa tapahtuva kiusaaminen, syrjintä, ulkopuolisuuden tuntemukset sekä entisestään kasvaneet paineet koulussa suoriutumisesta ovat johtaneet laajaan ilmiöön, jota voi nimittää suorastaan nuorten mielenterveysepidemiaksi. Matalan kynnyksen mielenterveyspalvelut ovat hyvä alku, mutta täysin riittämättömiä valitettavan monessa tapauksessa.

Nuorisoneuvosto vaatii entistä laajempaa ja mittavaa resursointia sosiaali- ja terveystoimialan mielenterveyspalveluihin. Nuorisoneuvosto joutuu todistamaan, kuinka nuorten mielenterveyspalvelut kokonaisuutena heikentyvät ja vähentyvät. Esimerkiksi nuorisoaseman asiakasryhmien rajaamisesta ei nuorisoneuvostoa konsultoitu ollenkaan. Jonot erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuoltoon ovat edelleen pitkiä eikä helpotusta ole nykyisellä suunnalla näkyvissä.

Nuorisoneuvosto on asettanut kärkitavoitteekseen läsnäolo- ja puheoikeuden edistämisen kaupunginvaltuustossa. Helsinki kuuluu 25 %:iin Suomen kunnista, joiden tulisi vielä kehittää nuorten kuulemista päätöksentekoprosesseissa. Nuorisoneuvosto kiittää kaikkia tulevaisuusmyönteisiä valtuutettuja, jotka ovat viime vuosina ponsin, aloitein ja palautusehdotuksin edistäneet nuorisoneuvoston äänen kuulumista valtuustossa.

Nuorisoneuvosto toivoo, että nuorten ääni kuuluu myös kaupungin poliittisilla foorumeilla strategisessa päätöksenteossa. Kaupunginvaltuuston päätökset koskettavat kaikkia kaupunkilaisia vuosikymmeniksi eteenpäin. On siis vain loogista ja asianmukaista, että nuoret pääsevät ottamaan osaa tähän keskusteluun.

Nuorisoneuvosto toteaa, että kaupunginhallitus on tehnyt päätöksensä läsnäolo- ja puheoikeuden myöntämisestä nuorisoneuvoston etukäteen

29.09.2022

toivomissa päätösasioissa jo toukokuussa 2021. Nuorisoneuvosto toivoo, että asian valmistelu etenee nopeasti ja asiassa päästään yhdessä keskustellen ja suunnitellen kaikkia tyydyttävään lopputulokseen, jossa nuorten ääni pääsee kuulumaan entistä kirkkaammin.

Nuorisoneuvosto

Miro Maaranen
puheenjohtaja

Aisha Mahmood
1. varapuheenjohtaja

Väinö Rönkkö
2. varapuheenjohtaja